

Warszawa, dnia 6 listopada 2019 r.

Poz. 2146

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 14 października 2019 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1252), z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku (Dz. U. poz. 2243) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 14 października 2019 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje art. 48 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku (Dz. U. poz. 2243), który stanowi:

„Art. 48. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. c, art. 2 pkt 3–5, art. 18 oraz art. 19, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 2 pkt 1, art. 8 pkt 3–6, art. 10 pkt 2, 4, 6 i 9–16, art. 11 pkt 1 i 2, art. 15, art. 36 oraz art. 43, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 4, art. 6, art. 9 pkt 1–4, pkt 6 lit. a i pkt 7, art. 14, art. 44 oraz art. 45, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2019 r.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 14 października 2019 r. (poz. 2146)

USTAWA

z dnia 15 kwietnia 2005 r.

o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady sprawowania nadzoru uzupełniającego nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego oraz zasady objęcia nadzorem uzupełniającym innych podmiotów działających w konglomeracie finansowym, w tym dominujących podmiotów nieregulowanych.

2. Ustawa określa także zasady współpracy w zakresie sprawowania nadzoru uzupełniającego krajowego organu nadzoru z zagranicznymi organami nadzoru.

Art. 2. 1. Celem nadzoru uzupełniającego jest ochrona stabilności finansowej instytucji kredytowych, zakładów ubezpieczeń, zakładów reasekuracji i firm inwestycyjnych wchodzących w skład konglomeratu finansowego.

2. Nadzór uzupełniający jest wykonywany poprzez badanie:

- 1) adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego oraz strategii postępowania w tym zakresie;
- 2) znaczących transakcji wewnątrzgrupowych;
- 3) poziomu koncentracji ryzyka w konglomeracie finansowym oraz znaczącej koncentracji ryzyka;
- 4) ryzyka konfliktu interesów pomiędzy podmiotami w konglomeracie finansowym;
- 5) prawidłowości zarządzania ryzykiem;
- 6) rzetelności i poprawności kontroli wewnętrznej.

Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) instytucja kredytowa:
  - a) bank krajowy w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2187, z późn. zm.²⁾), zwanej dalej „ustawą – Prawo bankowe”,
  - b) bank zagraniczny w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo bankowe,
  - c) instytucję kredytową w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 17 ustawy – Prawo bankowe;
  - d) (uchylona)
- 2) zakład ubezpieczeń:
  - a) krajowy zakład ubezpieczeń w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 18 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 381 i 730),
  - b) zagraniczny zakład ubezpieczeń w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 55 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;

¹⁾ Ustawa niniejsza wprowadza do polskiego prawa postanowienia dyrektywy 2002/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie nadzoru uzupełniającego nad instytucjami kredytowymi, przedsiębiorstwami ubezpieczeniowymi i firmami inwestycyjnymi w konglomeracie finansowym oraz w sprawie zmian dyrektyw Rady 73/239/EWG, 79/267/EWG, 92/49/EWG, 92/96/EWG, 93/6/EWG i 93/22/EWG oraz dyrektywy 98/78/WE i 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. WE L 035 z 11.02.2003).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2243 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 326, 730, 875, 1074, 1358, 1495, 1501, 1520, 1622, 1649, 1667, 1696 i 1751.

- 2a) zakład reasekuracji:
- a) krajowy zakład reasekuracji w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 19 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
  - b) zagraniczny zakład reasekuracji w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 56 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
  - c) spółka celowa w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
- 3) firma inwestycyjna:
- a) dom maklerski w rozumieniu art. 95 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2286, z późn. zm.³⁾), posiadający zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego, o którym mowa w art. 69 ust. 1 tej ustawy,
  - b) zagraniczną osobę prawną, o której mowa w art. 115 ust. 1 ustawy, o której mowa w lit. a,
  - c) zagraniczną firmę inwestycyjną w rozumieniu art. 3 pkt 32 ustawy, o której mowa w lit. a, z wyłączeniem zagranicznych instytucji kredytowych, o których mowa w art. 3 pkt 31 tej ustawy,
  - d) (uchylona)
  - e) (uchylona)
  - f) podmioty mające siedzibę na terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej, które prowadzą działalność inwestycyjną lub działalność maklerską w tym państwie i które podlegają regułom ostrożnościowym co najmniej tak restrykcyjnym, jak podmioty prowadzące taką działalność w państwie członkowskim Unii Europejskiej,
  - g) towarzystwo funduszy inwestycyjnych oraz zarządzającego ASI w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1355, z późn. zm.⁴⁾), zwanej dalej „ustawą o funduszach inwestycyjnych”, którzy uzyskali zezwolenie na wykonywanie działalności odpowiednio przez towarzystwo albo przez zarządzającego ASI na podstawie tej ustawy,
  - h) spółkę zarządzającą, o której mowa w art. 2 pkt 10 ustawy o funduszach inwestycyjnych, lub inny podmiot z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej, który, w przypadku gdyby jego siedziba znajdowała się w państwie członkowskim Unii Europejskiej, byłby obowiązany uzyskać zezwolenie właściwego organu na prowadzenie wykonywanej działalności zgodnie z przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz. Urz. UE L 302 z 17.11.2009, str. 32, z późn. zm.),
  - i) zarządzającego z UE, o którym mowa w art. 2 pkt 10c ustawy o funduszach inwestycyjnych, lub inny podmiot z siedzibą w państwie niebędącym państwem członkowskim, który, w przypadku gdyby jego siedziba znajdowała się w państwie członkowskim, byłby obowiązany uzyskać zezwolenie na prowadzenie wykonywanej działalności zgodnie z przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz. Urz. UE L 174 z 01.07.2011, str. 1, z późn. zm.);
- 4) podmiot regulowany – instytucję kredytową, zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji lub firmę inwestycyjną;
- 5) dominujący podmiot nieregulowany – podmiot dominujący, niebędący podmiotem regulowanym, który wraz z podmiotami zależnymi, z których co najmniej jeden jest podmiotem regulowanym mającym siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej, tworzy konglomerat finansowy;
- 6) regulacje sektorowe – przepisy określające warunki wykonywania działalności przez podmioty regulowane;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2243 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 730, 875, 1655 i 1798.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2215, 2243 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 730, 875, 1495, 1572 i 1655.

- 7) grupa – grupę podmiotów składającą się z podmiotu dominującego, podmiotów od niego zależnych i podmiotów powiązanych z nimi poprzez znaczący udział kapitałowy, a także grupę podmiotów powiązanych ze sobą umową o zarządzanie, o której mowa w art. 7 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 505, 1543, 1655 i 1798), lub inną umową o podobnym charakterze, jak również w ten sposób, że dany podmiot ma wpływ na kierowanie polityką finansową i operacyjną innego podmiotu;
- 8) sektor bankowy – sektor, który tworzą instytucje kredytowe, instytucje finansowe w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy – Prawo bankowe lub przedsiębiorstwa pomocniczych usług bankowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 12 tej ustawy;
- 9) sektor ubezpieczeniowy – sektor, który tworzą zakłady ubezpieczeń, zakłady reasekuracji lub dominujący podmiot ubezpieczeniowy w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
- 10) sektor usług inwestycyjnych – sektor, który tworzą firmy inwestycyjne, o których mowa w pkt 3 lit. a–f;
- 11) sektor finansowy – sektor, który tworzy co najmniej jeden podmiot z sektora bankowego, sektora ubezpieczeniowego lub sektora usług inwestycyjnych, zwanych dalej „sektorami”, lub co najmniej jeden z podmiotów, o których mowa w pkt 3 lit. g–i;
- 12) podmiot dominujący – podmiot, który sprawuje nad innym podmiotem kontrolę w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 37 lit. a–d ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, 1495, 1571, 1655 i 1680), lub podmiot, który w ocenie krajowego organu nadzoru sprawuje w inny sposób kontrolę nad innym podmiotem;
- 13) podmiot zależny – podmiot, wobec którego inny podmiot jest podmiotem dominującym;
- 14) znaczący udział kapitałowy – udział oznaczający posiadanie przez podmiot bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 20% kapitału innego podmiotu lub prawa do wykonywania co najmniej 20% głosów w organie stanowiącym, a także innych praw do kapitału podmiotu ustanawiających z nim trwale związki umożliwiające uzyskiwanie korzyści przez podmiot dysponujący tymi prawami;
- 15) bliskie powiązania – powiązania przez:
  - a) znaczący udział kapitałowy w innym podmiocie lub
  - b) pozostawanie z innym podmiotem w stosunku dominacji lub zależności, lub
  - c) posiadanie jako akcjonariusz, wspólnik lub udziałowiec innego podmiotu uprawnienia do wykonywania większości praw głosu na podstawie umowy o zarządzanie, o której mowa w art. 7 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych, lub innej umowy o podobnym charakterze zawartej z innymi akcjonariuszami, wspólnikami lub udziałowcami tego podmiotu;
- 16) państwa członkowskie – państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 17) krajowy organ nadzoru – Komisja Nadzoru Finansowego;
- 18) zagraniczne organy nadzoru – organy nadzoru z innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich, uprawnione do sprawowania nadzoru nad podmiotami regulowanymi;
- 19) koordynator – krajowy organ nadzoru sprawujący nadzór uzupełniający;
- 20) koordynator zagraniczny – zagraniczny organ nadzoru sprawujący nadzór uzupełniający;
- 21) zainteresowane organy nadzoru:
  - a) krajowy organ nadzoru lub zagraniczne organy nadzoru, sprawujące nadzór skonsolidowany lub dodatkowy nad podmiotami wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego, w rozumieniu regulacji sektorowych,
  - b) koordynatora lub koordynatora zagranicznego,
  - c) inne organy nadzoru wskazane przez organy, o których mowa w lit. a i b;
- 22) transakcja wewnątrzgrupowa – transakcję, na podstawie której należący do konglomeratu finansowego podmiot regulowany lub podmiot, wobec którego podmiot wchodzący w skład konglomeratu finansowego pełni funkcję organu zarządzającego, bezpośrednio lub pośrednio zobowiązuje się wobec innego podmiotu z tej samej grupy lub innego podmiotu blisko powiązanego z podmiotem z tej grupy do określonego zachowania lub do spełnienia określonego świadczenia;
- 23) znacząca koncentracja ryzyka – możliwość poniesienia przez podmiot regulowany wchodzący w skład konglomeratu finansowego straty, która jest wystarczająco istotna, by zagrozić wypłacalności lub sytuacji finansowej podmiotów regulowanych w tym konglomeracie finansowym.

Rozdział 2

Identyfikowanie konglomeratów finansowych

Art. 4. 1. Konglomerat finansowy stanowi grupa, na czele której stoi podmiot regulowany, albo grupa, w której co najmniej jeden z podmiotów zależnych jest podmiotem regulowanym, która:

- 1) w przypadku gdy na czele grupy stoi podmiot regulowany, spełnia łącznie następujące warunki:
  - a) podmiot stojący na czele grupy jest podmiotem dominującym wobec podmiotu sektora finansowego, podmiotem posiadającym znaczący udział kapitałowy w podmiocie sektora finansowego lub podmiotem powiązany z podmiotem sektora finansowego przez umowę o zarządzanie, o której mowa w art. 7 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych, lub inną umowę o podobnym charakterze,
  - b) co najmniej jeden z podmiotów w grupie prowadzi działalność w sektorze ubezpieczeniowym i co najmniej jeden z nich prowadzi działalność w sektorze bankowym lub w sektorze usług inwestycyjnych lub jest jednym z podmiotów, o których mowa w art. 3 pkt 3 lit. g-i,
  - c) skonsolidowana lub zagregowana działalność wchodzących w skład grupy podmiotów prowadzących działalność w sektorze ubezpieczeniowym oraz podmiotów prowadzących działalność w sektorze bankowym i w sektorze usług inwestycyjnych jest znacząca w rozumieniu art. 6 ust. 2 lub 3;
- 2) w przypadku gdy co najmniej jeden z podmiotów zależnych w grupie jest podmiotem regulowanym, spełnia łącznie następujące warunki:
  - a) działalność grupy jest prowadzona głównie w sektorze finansowym w rozumieniu art. 6 ust. 1,
  - b) co najmniej jeden z podmiotów w grupie prowadzi działalność w sektorze ubezpieczeniowym i co najmniej jeden z nich prowadzi działalność w sektorze bankowym lub w sektorze usług inwestycyjnych lub jest jednym z podmiotów, o których mowa w art. 3 pkt 3 lit. g-i,
  - c) skonsolidowana lub zagregowana działalność wchodzących w skład grupy podmiotów prowadzących działalność w sektorze ubezpieczeniowym oraz podmiotów prowadzących działalność w sektorze bankowym i w sektorze usług inwestycyjnych jest znacząca w rozumieniu art. 6 ust. 2 lub 3.

2. Koordynator informuje podmiot wiodący w konglomeracie finansowym o spełnieniu przez grupę warunków, o których mowa w ust. 1, oraz o swojej właściwości jako koordynatora dla tego konglomeratu finansowego.

3. Informację, o której mowa w ust. 2, koordynator przekazuje także zagranicznym organom nadzoru, które udzieliły zezwolenia podmiotom regulowanym w grupie, zagranicznemu organowi nadzoru państwa, w którym znajduje się siedziba dominującego podmiotu nieregulowanego, oraz Wspólnemu Komitetowi Europejskich Urzędów Nadzoru, zwanemu dalej „Wspólnym Komitetem”.

4. Podmiot wiodący w konglomeracie finansowym, zwany dalej „podmiotem wiodącym”, informuje podmioty regulowane wchodzące w skład konglomeratu finansowego o spełnianiu przez grupę warunków, o których mowa w ust. 1.

5. Podmiotem wiodącym jest podmiot dominujący będący podmiotem regulowanym lub dominującym podmiotem nieregulowanym. Jeżeli w konglomeracie finansowym jest kilka podmiotów dominujących, podmiotem wiodącym jest podmiot dominujący będący podmiotem regulowanym o największej sumie bilansowej w najistotniejszym sektorze finansowym konglomeratu finansowego. W przypadku braku podmiotu dominującego, podmiotem wiodącym jest podmiot regulowany o największej sumie bilansowej w najistotniejszym sektorze finansowym konglomeratu finansowego.

6. W innych przypadkach niż określone w ust. 5 podmiotem wiodącym jest podmiot regulowany wchodzący w skład konglomeratu finansowego, wskazany przez koordynatora w drodze decyzji.

Art. 4a. 1. Krajowy organ nadzoru wyraża ocenę, o której mowa w art. 3 pkt 12, w formie decyzji. Od tej decyzji przysługuje odwołanie.

2. Podmiot uznany za podmiot dominujący może zwrócić się do krajowego organu nadzoru o ponowne rozpatrzenie sprawy.

3. Od decyzji krajowego organu nadzoru rozstrzygającej wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy podmiot uznany za podmiot dominujący może wnieść skargę do sądu administracyjnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Art. 5. Jeżeli dana grupa, spełniając warunki, o których mowa w art. 4 ust. 1, wchodzi w skład innej grupy, która także spełnia te warunki, konglomeratem finansowym jest wyłącznie ta druga grupa i wyłącznie do podmiotów tej drugiej grupy stosuje się przepisy ustawy.

Art. 6. 1. Grupa prowadzi działalność głównie w sektorze finansowym, jeśli udział sumy bilansowej podmiotów sektora finansowego w grupie w odniesieniu do sumy bilansowej całej grupy przekracza 40%.

2. Działalność grupy w poszczególnych sektorach jest znacząca, jeżeli średnia arytmetyczna ze wskaźnika struktury tego sektora i wskaźnika wypłacalności tego sektora wynosi więcej niż 10%. Obliczając średnią, sektor bankowy i sektor usług inwestycyjnych uwzględnia się łącznie.

3. Działalność grupy w poszczególnych sektorach jest również znacząca, jeżeli suma bilansowa najmniej istotnego sektora w grupie przekracza równowartość 6 mld euro.

4. Wskaźnik struktury sektora w grupie jest liczony jako iloraz sumy bilansowej wszystkich podmiotów w grupie należących do danego sektora oraz sumy bilansowej wszystkich podmiotów w grupie należących do sektora finansowego.

5. Wskaźnik wypłacalności sektora w grupie jest liczony jako iloraz sumy wymogów kapitałowych w sektorze bankowym i inwestycyjnym lub kapitałowego wymogu wypłacalności w sektorze ubezpieczeniowym wszystkich podmiotów w grupie należących do danego sektora oraz sumy wymogów kapitałowych w sektorze bankowym i inwestycyjnym lub kapitałowego wymogu wypłacalności w sektorze ubezpieczeniowym wszystkich podmiotów należących do sektora finansowego.

6. Najmniej istotnym sektorem w konglomeracie finansowym jest sektor o najniższej średniej, o której mowa w ust. 2, a najistotniejszym sektorem w konglomeracie finansowym jest sektor o najwyższej średniej.

6a. Podmiot wymieniony w art. 3 pkt 3 lit. g–i zalicza się do tego sektora, do którego należy on w ramach grupy. Jeżeli podmiot ten nie należy wyłącznie do jednego sektora w ramach grupy, zalicza się go do najmniej istotnego sektora w konglomeracie finansowym.

7. Równowartość w złotych sumy, o której mowa w ust. 3, oblicza się według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu bilansowym, na który sporządzane jest sprawozdanie finansowe.

Art. 6a. Koordynator może, jeżeli jest to szczególnie przydatne dla celów nadzoru uzupełniającego, po zasięgnięciu opinii zainteresowanych organów nadzoru, zastąpić lub uzupełnić kryterium, o którym mowa w art. 6 ust. 1, kryterium opartym na:

- 1) strukturze przychodów lub
- 2) działalności pozabilansowej, lub
- 3) sumie zarządzanych aktywów.

Art. 7. 1. Wielkości, o których mowa w art. 6, oblicza się na podstawie zbadanych skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

2. W przypadku podmiotów wchodzących w skład konglomeratu finansowego, dla których nie sporządza się skonsolidowanych sprawozdań finansowych lub gdy skonsolidowane sprawozdania finansowe nie obejmują wymaganych danych, wielkości, o których mowa w art. 6, określa się na podstawie zagregowanej sumy bilansowej podmiotów wchodzących w skład grupy. Zagregowaną sumę bilansową określa się na podstawie zbadanych rocznych sprawozdań finansowych, przy uwzględnieniu sumy bilansowej danego podmiotu w części proporcjonalnie odpowiadającej zaangażowaniu kapitałowemu grupy w tym podmiocie.

3. Obliczając wielkości, o których mowa w art. 6, aktywów funduszy inwestycyjnych oraz aktywów zbiorczych portfeli papierów wartościowych w rozumieniu ustawy o funduszach inwestycyjnych nie uwzględnia się.

Art. 8. 1. Podmioty wchodzące w skład konglomeratu finansowego podlegają nadzorowi uzupełniającemu od dnia doręczenia informacji, o której mowa w art. 4 ust. 2.

2. W przypadku gdy właściwym w zakresie sprawowania nadzoru uzupełniającego jest koordynator zagraniczny, podmioty regulowane podlegające nadzorowi sprawowanemu przez krajowy organ nadzoru, podlegają nadzorowi uzupełniającemu od dnia poinformowania o spełnieniu przez grupę warunków uznania za konglomerat finansowy, o których mowa w art. 4 ust. 1.

3. Podmioty wchodzące w skład konglomeratu finansowego podlegają nadzorowi uzupełniającemu do dnia doręczenia podmiotowi wiodącemu informacji, o której mowa w art. 12 ust. 1, albo upływu okresu, na jaki została wydana decyzja, o której mowa w art. 10 ust. 1, albo doręczenia decyzji o uchyleniu tej decyzji.

4. W przypadku gdy właściwym w zakresie sprawowania nadzoru uzupełniającego jest koordynator zagraniczny, przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 9. 1. Jeżeli grupa, spełniając warunek, o którym mowa w art. 6 ust. 2, nie spełnia warunku, o którym mowa w art. 6 ust. 3, albo spełniając warunek, o którym mowa w art. 6 ust. 3, nie spełnia warunku, o którym mowa w art. 6 ust. 2, koordynator, po zasięgnięciu opinii zainteresowanych organów nadzoru, może, w drodze decyzji skierowanej do podmiotu wiodącego, ustalić, że grupa nie będzie podlegała nadzorowi uzupełniającemu albo że nie będą podlegać temu nadzorowi znaczące transakcje wewnątrzgrupowe, znacząca koncentracja ryzyka lub zarządzanie ryzykiem i kontrola wewnętrzna, o których mowa w rozdziale 3 w oddziałach 3–5, jeżeli ze względu na cele nadzoru uzupełniającego byłoby to niewłaściwe lub mylące.

2. O decyzji, o której mowa w ust. 1, koordynator informuje zainteresowane organy nadzoru sprawujące nadzór nad podmiotami wchodzącymi w skład grupy, której dotyczy ta decyzja.

Art. 9a. Koordynator, po zasięgnięciu opinii zainteresowanych organów nadzoru, może, w drodze decyzji skierowanej do podmiotu stojącego na czele grupy:

- 1) w przypadkach określonych w art. 26 pkt 1–3 nie uwzględnić podmiotu wchodzącego w skład grupy przy obliczaniu wskaźników, o których mowa w art. 6, chyba że podmiot przeniósł siedzibę z państwa członkowskiego do państwa niebędącego państwem członkowskim, a istnieją podstawy do stwierdzenia, że podmiot przeniósł siedzibę, aby nie być objętym nadzorem uzupełniającym;
- 2) uwzględniać osiągnięcie progów procentowych określonych w art. 6 ust. 1 i 2 przez określony czas, nie dłuższy niż 3 kolejne lata obrotowe, w przypadku gdy istnieją podstawy do stwierdzenia, że osiągnięcie tych progów może mieć charakter przejściowy, albo nie uwzględniać osiągnięcia takich progów, jeżeli w strukturze grupy zachodzą znaczące zmiany;
- 3) wyłączyć jeden znaczący udział kapitałowy lub większą liczbę znaczących udziałów kapitałowych w najmniej istotnym sektorze, jeżeli udziały te mają decydujące znaczenie dla zidentyfikowania konglomeratu finansowego i łącznie nie są istotne ze względu na cele nadzoru uzupełniającego.

Art. 10. 1. W przypadku gdy grupa przestała spełniać kryteria określone w art. 6, koordynator, po zasięgnięciu opinii innych zainteresowanych organów nadzoru, może, w drodze decyzji wydanej na okres nie dłuższy niż 3 lata, określić, że podmioty wchodzące w skład grupy będą nadal podlegać nadzorowi uzupełniającemu w okresie nie dłuższym niż okres, na jaki decyzja została wydana, jeżeli:

- 1) wysokość wskaźników, o których mowa w art. 6 ust. 1 i 2, wynosi odpowiednio 35% i 8% lub
- 2) wysokość sumy bilansowej, o której mowa w art. 6 ust. 3, przekracza równowartość 5 mld euro.

1a. W okresie, na który wydano decyzję, o której mowa w ust. 1, przejściowe niespełnienie kryteriów określonych w tym przepisie nie wywołuje skutków dla utrzymania nadzoru uzupełniającego.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest natychmiast wykonalna.

3. Przed upływem okresu, na jaki została wydana decyzja, o której mowa w ust. 1, koordynator, po zasięgnięciu opinii innych zainteresowanych organów nadzoru, może ją uchylić pomimo spełniania przez grupę kryteriów, o których mowa w ust. 1.

4. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 3, doręcza się niezwłocznie podmiotowi wiodącemu.

5. Równowartość w złotych sumy, o której mowa w ust. 1 pkt 2, oblicza się według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu bilansowym, na który sporządzane jest sprawozdanie finansowe.

Art. 11. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2, jeżeli podmiotem wiodącym jest podmiot mający siedzibę na terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim, a podmioty regulowane mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie podlegają nadzorowi uzupełniającemu sprawowanemu przez organy nadzoru państwa niebędącego państwem członkowskim w zakresie odpowiadającym nadzorowi sprawowanemu na podstawie przepisów ustawy, do tych podmiotów regulowanych stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 3.

2. Krajowy organ nadzoru może nakazać, w drodze decyzji skierowanej do podmiotu regulowanego o największej sumie bilansowej w najistotniejszym sektorze finansowym, wydanej po zasięgnięciu opinii zainteresowanych organów, utworzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot wiodący lub inny podmiot wchodzący w skład tego konglomeratu finansowego, dominującego podmiotu nieregulowanego, pod rygorem zastosowania środków określonych w regulacjach sektorowych w stosunku do podmiotu regulowanego.

Art. 12. 1. Jeżeli grupa przestała spełniać warunki, o których mowa w art. 4 ust. 1, koordynator niezwłocznie informuje o tym podmiot wiodący.

2. Informację, o której mowa w ust. 1, koordynator przekazuje także zagranicznym organom nadzoru, które udzieliły zezwolenia podmiotom regulowanym w grupie, lub zagranicznym organom nadzoru państwa członkowskiego, w którym dominujący podmiot nieregulowany posiada siedzibę, ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych oraz Wspólnemu Komitetowi.

3. Podmiot wiodący informuje podmioty regulowane wchodzące w skład konglomeratu finansowego o zaprzestaniu spełniania przez grupę warunków, o których mowa w art. 4 ust. 1.

Art. 13. 1. Członkiem organu zarządzającego dominującego podmiotu nieregulowanego mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może być wyłącznie osoba fizyczna, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) daje rękojmię należytego pełnienia funkcji członka organu zarządzającego dominującego podmiotu nieregulowanego, przy uwzględnieniu istoty jego działalności oraz roli w konglomeracie finansowym;
- 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie.

2. W przypadku gdy dominujący podmiot nieregulowany mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie posiada organu zarządzającego, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do osoby lub osób odpowiedzialnych za prowadzenie spraw dominującego podmiotu nieregulowanego.

Art. 14. Krajowy organ nadzoru dokonuje nie rzadziej niż raz w roku kalendarzowym przeglądu sektorów finansowych, w celu identyfikowania grup spełniających kryteria, o których mowa w art. 4 ust. 1.

Art. 15. (uchylony)

Art. 16. (uchylony)

Art. 17. (uchylony)

Art. 18. (uchylony)

Rozdział 3

Nadzór uzupełniający

Oddział 1

Zasady nadzoru uzupełniającego

Art. 19. Nadzór uzupełniający jest realizowany przez podmioty regulowane podlegające nadzorowi sprawowanemu przez krajowy organ nadzoru:

- 1) będące podmiotem dominującym w konglomeracie finansowym;
- 2) których podmiotem dominującym jest dominujący podmiot nieregulowany mający siedzibę na terytorium państwa członkowskiego;
- 3) powiązane z innym podmiotem sektora finansowego umową o zarządzanie, o której mowa w art. 7 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych, lub inną umową o podobnym charakterze.

Art. 20. Podmioty wchodzące w skład konglomeratu finansowego są obowiązane udzielać koordynatorowi informacji niezbędnych dla wykonywania nadzoru uzupełniającego nad tym konglomeratem finansowym.

Oddział 2

Adekwatność kapitałowa

Art. 21. Nadzorowi uzupełniającemu podlega adekwatność kapitałowa konglomeratu finansowego oraz strategia postępowania konglomeratu finansowego w zakresie adekwatności kapitałowej.

Art. 22. 1. Fundusze własne konglomeratu finansowego powinny być utrzymywane na poziomie nie niższym od wymogów z tytułu adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego (adekwatność kapitałowa konglomeratu finansowego).

2. Koordynator może zobowiązać podmioty regulowane wchodzące w skład konglomeratu finansowego do utrzymywania funduszy własnych na poziomie zapewniającym pokrycie niedoboru funduszy własnych konglomeratu finansowego pozycjami, które mogą zostać uznane za składniki funduszy własnych na podstawie regulacji sektorowych.

Art. 23. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, mając na celu uniemożliwienie wielokrotnego uwzględniania pozycji zaliczanych do funduszy własnych i niewłaściwego wewnątrzgrupowego tworzenia funduszy własnych oraz umożliwienie efektywnego sprawowania nadzoru uzupełniającego w zakresie adekwatności kapitałowej przy zastosowaniu instrumentów sprawozdawczości finansowej, po zasięgnięciu opinii krajowego organu nadzoru, określi, w drodze rozporządzenia, w odniesieniu do konglomeratów finansowych:

- 1) metody obliczania funduszy własnych i wymogów z tytułu adekwatności kapitałowej oraz metody przeprowadzania rachunku adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego, które mogą być wskazane przez koordynatora do obliczania rachunku adekwatności kapitałowej;
- 2) szczegółowe metody i sposoby sporządzania sprawozdań w zakresie adekwatności kapitałowej.

Art. 24. 1. Podmiot wiodący mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany przeprowadzić rachunek adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego. Rachunek adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego przeprowadza się na podstawie danych dotyczących podmiotów sektora finansowego, przekazanych przez podmioty regulowane oraz przez dominujący podmiot nieregulowany.

2. Podmiot wiodący jest obowiązany przekazywać koordynatorowi wyniki obliczeń wymogu z tytułu adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego nie rzadziej niż raz w roku.

3. Podmiot wiodący przeprowadza rachunek adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 23, według stanu na koniec ostatniego dnia miesiąca kończącego każdy kwartał.

4. Podmiot wiodący przekazuje koordynatorowi na piśmie w terminie 90 dni od dnia kończącego rok:

- 1) wyniki rachunku adekwatności kapitałowej obliczone według danych na dzień kończący rok zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 23;
- 2) listę podmiotów należących do konglomeratu finansowego, sporządzoną zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 23.

Art. 25. W odniesieniu do konglomeratu finansowego, którego podmiot wiodący ma siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wyboru metody przeprowadzania rachunku adekwatności kapitałowej spośród metod określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 23 dokonuje, w drodze decyzji, koordynator, po zasięgnięciu opinii innych zainteresowanych organów nadzoru.

Art. 26. W decyzji, o której mowa w art. 25, koordynator może wyłączyć z rachunku adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego podmiot wchodzący w jego skład, jeżeli:

- 1) podmiot ma siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim, a istnieją prawne przeszkody w przekazywaniu informacji niezbędnych dla efektywnego sprawowania nadzoru, z zachowaniem właściwych regulacji sektorowych dotyczących obowiązku odmowy udzielenia zezwoleń przez zagraniczne organy nadzoru, lub
- 2) podmiot ma nieistotne znaczenie z punktu widzenia celów nadzoru uzupełniającego, lub
- 3) objęcie podmiotu nadzorem uzupełniającym ze względu na jego cele byłoby niewłaściwe lub mylące.

Art. 27. 1. Przepisu art. 26 pkt 2 nie stosuje się, jeżeli miałyby zostać wyłączone co najmniej dwa podmioty, które łącznie mają istotne znaczenie z punktu widzenia celów nadzoru uzupełniającego.

2. W przypadku określonym w art. 26 pkt 3 koordynator zasięga opinii krajowego organu nadzoru i zagranicznych organów nadzoru, z wyjątkiem przypadków niecierpiących zwłoki.

3. Podmiot wiodący ma obowiązek udzielić krajowemu organowi nadzoru lub zagranicznym organom nadzoru informacji o podmiotach regulowanych wyłączonych przez koordynatora na podstawie art. 26 pkt 2 i 3, które mogą ułatwić sprawowanie przez nie nadzoru nad tymi podmiotami regulowanymi.

Art. 28. Podmiot wiodący mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) w terminie 30 dni od dnia przekazania przez podmiot wiodący koordynatorowi wyników rachunku adekwatności kapitałowej, określonego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 23, opracowuje i przekazuje koordynatorowi strategię postępowania konglomeratu finansowego w zakresie adekwatności kapitałowej;
- 2) powiadamia koordynatora o zmianach strategii postępowania konglomeratu finansowego w zakresie adekwatności kapitałowej w terminie 30 dni od dnia ich dokonania.

Oddział 3

Znaczące transakcje wewnątrzgrupowe

Art. 29. Znaczące transakcje wewnątrzgrupowe w konglomeracie finansowym podlegają nadzorowi uzupełniającemu.

Art. 30. Transakcje wewnątrzgrupowe nie mogą zagrażać stabilności finansowej podmiotów regulowanych wchodzących w skład konglomeratu finansowego.

Art. 31. 1. Koordynator, niezwłocznie po zidentyfikowaniu konglomeratu finansowego i po zasięgnięciu opinii zainteresowanych organów nadzoru, określa, w drodze decyzji skierowanej do podmiotu wiodącego, rodzaje transakcji wewnątrzgrupowych zawieranych przez podmioty wchodzące w skład konglomeratu finansowego objętych obowiązkiem sprawozdawczym.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, koordynator może wskazać próg uznania transakcji wewnątrzgrupowej za znaczącą.

3. W przypadku gdy podmioty objęte nadzorem uzupełniającym wchodzi w skład konglomeratu finansowego, który posiada koordynatora zagranicznego, obowiązkom sprawozdawczym podlegają znaczące transakcje wewnątrzgrupowe, których wartość przekracza próg określony przez krajowy organ nadzoru w drodze decyzji wydanej na wniosek koordynatora zagranicznego.

4. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 3, są natychmiast wykonalne.

5. W przypadku gdy krajowy organ nadzoru samodzielnie jako koordynator albo na wniosek koordynatora zagranicznego nie określi progu, o którym mowa w ust. 2 i 3, za znaczącą uznaje się każdą transakcję wewnątrzgrupową, której wartość przekracza 5% wartości wymogu z tytułu adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego.

Art. 32. 1. Podmioty regulowane podlegające nadzorowi sprawowanemu przez krajowy organ nadzoru, niezwłocznie informują podmiot wiodący o każdym przypadku zawartej z ich udziałem znaczącej transakcji wewnątrzgrupowej, ze wskazaniem rodzaju transakcji, jej przedmiotu i wartości.

2. W przypadku podmiotu wiodącego mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej informacje o znaczących transakcjach wewnątrzgrupowych, zawartych z udziałem tego podmiotu, są bieżąco gromadzone przez ten podmiot.

Art. 33. 1. Podmiot wiodący mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przekazuje koordynatorowi albo koordynatorowi zagranicznemu, nie później niż z upływem 7 miesięcy od końca roku kalendarzowego, sprawozdanie w zakresie znaczących transakcji wewnątrzgrupowych na poziomie konglomeratu finansowego za dany rok kalendarzowy.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) informacje przekazane, zgodnie z art. 32 ust. 1, przez krajowe podmioty regulowane;
- 2) informacje przekazane przez inne podmioty regulowane wchodzące w skład konglomeratu finansowego i mające siedzibę w państwach członkowskich;
- 3) informacje zgromadzone przez podmiot wiodący, zgodnie z art. 32 ust. 2;
- 4) informację dodatkową w zakresie stwierdzonych przez podmiot przekazujący sprawozdanie zagrożeń dla wypłacalności podmiotów regulowanych wchodzących w skład konglomeratu finansowego w związku ze znaczącymi transakcjami wewnątrzgrupowymi na poziomie konglomeratu finansowego bądź braku takich zagrożeń oraz działań, które zostały podjęte lub mają być podjęte w celu przywrócenia prawidłowych stosunków w przypadku stwierdzenia takich zagrożeń.

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywane koordynatorowi zagranicznemu w języku polskim oraz języku urzędowym państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę.

Art. 34. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, po zasięgnięciu opinii krajowego organu nadzoru, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje transakcji dokonywanych przez podmioty wchodzące w skład konglomeratu finansowego, które mogą zostać wskazane przez koordynatora jako podlegające obowiązkowi sprawozdawczemu, o którym mowa w art. 33,
- 2) formę sporządzania i tryb przekazywania koordynatorowi sprawozdania w zakresie znaczących transakcji wewnątrzgrupowych na poziomie konglomeratu finansowego

– uwzględniając konieczność zapewnienia stabilności finansowej konglomeratu finansowego oraz prawidłowej alokacji funduszy własnych lub środków własnych.

Oddział 4

Znacząca koncentracja ryzyka

Art. 35. Znacząca koncentracja ryzyka podlega nadzorowi uzupełniającemu.

Art. 36. Znacząca koncentracja ryzyka nie może zagrażać stabilności finansowej podmiotów regulowanych wchodzących w skład konglomeratu finansowego.

Art. 37. 1. Podmioty regulowane podlegające nadzorowi sprawowanemu przez krajowy organ nadzoru, niezwłocznie informują podmiot wiodący o każdym przypadku wystąpienia znaczącej koncentracji ryzyka, przy uwzględnieniu art. 39 ust. 1 lub art. 40 ust. 1.

2. W przypadku podmiotu wiodącego z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej informacje w zakresie określonym w ust. 1 dotyczące tego podmiotu są na bieżąco gromadzone przez ten podmiot.

Art. 38. 1. Podmiot wiodący z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przekazuje koordynatorowi lub koordynatorowi zagranicznemu, nie później niż z upływem 7 miesięcy od końca roku kalendarzowego, sprawozdanie w zakresie znaczącej koncentracji ryzyka za dany rok kalendarzowy.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje również informacje dotyczące znaczącej koncentracji ryzyka w dominującym podmiocie nieregulowanym.

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) informacje, o których mowa w art. 37 ust. 1;
- 2) informacje przekazane przez inne podmioty regulowane wchodzące w skład konglomeratu finansowego i mające siedzibę w państwach członkowskich;
- 3) informacje zgromadzone przez podmiot wiodący, zgodnie z art. 37 ust. 2;
- 4) informację dodatkową w zakresie stwierdzonych przez podmiot wiodący zagrożeń dla wypłacalności podmiotów regulowanych wchodzących w skład konglomeratu finansowego w związku ze znaczącą koncentracją ryzyka lub braku takich zagrożeń oraz działań, które zostały lub mają być podjęte w celu przywrócenia prawidłowych stosunków w przypadku stwierdzenia takich zagrożeń.

4. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywane koordynatorowi zagranicznemu w języku polskim oraz języku urzędowym państwa członkowskiego, w którym ma on siedzibę.

Art. 39. 1. Koordynator, niezwłocznie po zidentyfikowaniu konglomeratu finansowego i po zasięgnięciu opinii zainteresowanych organów nadzoru, określa, w drodze decyzji skierowanej do podmiotu wiodącego:

- 1) rodzaje ryzyka, którego znacząca koncentracja jest objęta obowiązkiem sprawozdawczym, oraz
- 2) kryteria uznawania koncentracji ryzyka za znaczącą.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest natychmiast wykonalna.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, po zasięgnięciu opinii krajowego organu nadzoru, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje ryzyka, które mogą zostać wskazane przez koordynatora jako podlegające obowiązkowi sprawozdawczemu,
- 2) sposób ustalania przez koordynatora kryteriów uznawania koncentracji ryzyka za znaczącą na poziomie konglomeratu finansowego,
- 3) formę sporządzania i tryb przekazywania koordynatorowi sprawozdania w zakresie znaczącej koncentracji ryzyka na poziomie konglomeratu finansowego, o których mowa w pkt 1

– uwzględniając zapewnienie stabilności finansowej podmiotów regulowanych na poziomie konglomeratu finansowego oraz konieczność unikania konfliktu interesów w konglomeracie finansowym i naruszania sektorowych regulacji ostrożnościowych.

Art. 40. 1. W przypadku gdy podmioty objęte nadzorem uzupełniającym wchodzą w skład konglomeratu finansowego, który posiada koordynatora zagranicznego, krajowy organ nadzoru, na wniosek koordynatora zagranicznego, wydaje decyzje określające rodzaje ryzyka, którego znacząca koncentracja objęta jest obowiązkiem sprawozdawczym na poziomie konglomeratu finansowego, oraz kryteria uznawania koncentracji ryzyka za znaczącą.

2. Decyzje, o których mowa w ust. 1, są natychmiast wykonalne.

Oddział 5

Zarządzanie ryzykiem oraz kontrola wewnętrzna

Art. 41. Zarządzanie ryzykiem oraz kontrola wewnętrzna na poziomie konglomeratu finansowego podlegają nadzorowi uzupełniającemu sprawowanemu przez koordynatora.

Art. 42. 1. Wchodzące w skład konglomeratu finansowego podmioty regulowane podlegające nadzorowi sprawowanemu przez krajowy organ nadzoru są obowiązane wdrożyć odpowiednie systemy zarządzania ryzykiem oraz systemy kontroli wewnętrznej.

2. Podmiot wiodący przekazuje koordynatorowi na piśmie, w terminie 90 dni od dnia kończącego rok obrotowy, szczegółowe informacje o strukturze prawnej, strukturze zarządzania i strukturze organizacyjnej podmiotów regulowanych wchodzących w skład konglomeratu finansowego, w tym o podmiotach zależnych niebędących podmiotami regulowanymi oraz istotnych oddziałach instytucji kredytowych, o których mowa w art. 141f ust. 12, 13 i 17 ustawy – Prawo bankowe,

istotnych oddziałach domów maklerskich, o których mowa w art. 98a ust. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi oraz istotnych oddziałach zakładów ubezpieczeń i istotnych oddziałach zakładów reasekuracji, o których mowa w art. 354 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. Urz. UE L 12 z 17.01.2015, s. 1).

3. Podmiot wiodący, w terminie 90 dni od dnia kończącego rok obrotowy, udostępnia na swojej stronie internetowej opis struktury prawnej, struktury zarządzania i struktury organizacyjnej podmiotów regulowanych wchodzących w skład konglomeratu finansowego w pełnej formie lub przez zamieszczenie odnośników do informacji równoważnych.

Art. 43. Wdrożenie systemów zarządzania ryzykiem, o których mowa w art. 42, polega na:

- 1) dokonywaniu okresowej weryfikacji przyjętych zasad postępowania odnoszących się do wszelkich rodzajów podejmowanego ryzyka, w tym w szczególności w zakresie procedur, o których mowa w pkt 2;
- 2) wprowadzeniu zasad postępowania w zakresie adekwatności kapitałowej, uwzględniających oddziaływanie strategii prowadzonej działalności na profil ryzyka i wymogi kapitałowe na poziomie konglomeratu finansowego ustalone zgodnie z ustawą;
- 3) wprowadzeniu procedur zapewniających efektywność zarządzania ryzykiem w podmiocie regulowanym, obejmujących w szczególności podejmowanie niezbędnych działań w podmiotach regulowanych, i umożliwiających mierzenie, analizę i kontrolę ryzyka na poziomie konglomeratu finansowego;
- 4) wprowadzeniu i systematycznej aktualizacji zasad postępowania w zakresie tworzenia i rozwoju, w razie potrzeby, odpowiednich planów i ustaleń naprawczych i restrukturyzacyjnych.

Art. 44. 1. Systemy kontroli wewnętrznej, o których mowa w art. 42, mają na celu zapewnienie zgodności działalności podmiotów wchodzących w skład konglomeratu finansowego z ustawą oraz wiarygodności sprawozdań przekazywanych zgodnie z ustawą.

2. Wdrożenie systemów kontroli wewnętrznej polega na:

- 1) wprowadzeniu procedur odnoszących się do adekwatności kapitałowej, pozwalających stwierdzić i zmierzyć poziom ryzyka oraz ustalić dla tego ryzyka odpowiedni poziom funduszy własnych lub środków własnych;
- 2) wprowadzeniu procedur informacyjnych oraz rachunkowych, umożliwiających efektywną identyfikację i kontrolę transakcji wewnątrzgrupowych w konglomeracie finansowym oraz przypadków znaczącej koncentracji ryzyka.

Art. 45. Podmioty regulowane podlegające nadzorowi sprawowanemu przez krajowy organ nadzoru, są obowiązane wprowadzić procedury kontroli wewnętrznej zapewniające efektywne uzyskiwanie i przekazywanie wszelkich danych i informacji, które mogą być istotne dla celów nadzoru uzupełniającego.

Rozdział 4 Koordynator

Art. 46. Zadaniem koordynatora jest sprawowanie nadzoru uzupełniającego.

Art. 47. Jeżeli podmiot wiodący ma siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, koordynatorem jest krajowy organ nadzoru.

Art. 48. (uchylony)

Art. 49. Jeżeli w konglomeracie finansowym jest kilka dominujących podmiotów nieregulowanych mających siedziby w państwach członkowskich i w każdym z tych państw ma swoją siedzibę co najmniej jeden podmiot regulowany, koordynatorem jest krajowy organ nadzoru, sprawujący nadzór nad podmiotem regulowanym wykazującym największą sumę bilansową, jeżeli podmioty regulowane należą do tego samego sektora finansowego, a w przypadku gdy podmioty regulowane należą do różnych sektorów finansowych – nad podmiotem regulowanym prowadzącym działalność w najistotniejszym sektorze finansowym.

Art. 50. Jeżeli podmiotem wiodącym jest dominujący podmiot nieregulowany, mający siedzibę w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim, i wszystkie podmioty regulowane będące podmiotami zależnymi od tego podmiotu wiodącego mają siedziby poza tym państwem członkowskim, koordynatorem jest krajowy organ nadzoru, jeżeli sprawuje nadzór nad podmiotem regulowanym o największej sumie bilansowej w najistotniejszym sektorze finansowym, wchodzącym w skład konglomeratu finansowego.

Art. 51. Jeżeli w konglomeracie finansowym nie ma podmiotu wiodącego, w rozumieniu art. 4 ust. 5 i 6, oraz jeżeli na podstawie art. 47, 49 i 50 nie można ustalić koordynatora, koordynatorem jest krajowy organ nadzoru, jeżeli sprawuje nadzór nad podmiotem regulowanym o największej sumie bilansowej w najistotniejszym sektorze finansowym.

Art. 52. 1. Przepisów art. 47–51 nie stosuje się, jeżeli ze względu na specyfikę struktury konglomeratu finansowego lub jego działalność w różnych państwach ustalenie koordynatora według tych przepisów byłoby niewłaściwe lub mylące.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, krajowy organ nadzoru, w porozumieniu z innymi zainteresowanymi organami nadzoru, może, w drodze decyzji, uznać się za koordynatora.

3. Jeżeli w drodze porozumienia zainteresowanych organów nadzoru jako właściwy zostanie wskazany koordynator zagraniczny, krajowy organ nadzoru może, w drodze decyzji, uznać się za niewłaściwy.

Art. 53. W szczególnych przypadkach, jeżeli na podstawie art. 47–52 nie można ustalić koordynatora, krajowy organ nadzoru, w porozumieniu z innymi zainteresowanymi organami nadzoru, w drodze decyzji, uwzględniając w szczególności specyfikę struktury organizacyjnej konglomeratu finansowego oraz konieczność zapewnienia efektywności sprawowania nadzoru nad podmiotami regulowanymi wchodzącymi w skład grupy, uznaje się za koordynatora.

Art. 54. Do zadań koordynatora należy:

- 1) gromadzenie i udostępnianie zagranicznym organom nadzoru informacji istotnych dla wykonywania przez nie zadań ustawowych z zakresu nadzoru nad podmiotami działającymi w poszczególnych sektorach;
- 2) sporządzanie analizy oraz ocena sytuacji finansowej konglomeratu finansowego;
- 3) ocena zgodności działalności z zasadami dotyczącymi adekwatności kapitałowej i koncentracji ryzyka oraz transakcji wewnątrzgrupowych;
- 4) ocena struktury, organizacji i systemów kontroli wewnętrznej konglomeratu finansowego;
- 5) planowanie i koordynowanie bieżących działań nadzorczych we współpracy z zainteresowanymi organami nadzoru;
- 6) wykonywanie innych zadań, podejmowanie działań i decyzji wynikających z ustawy.

Art. 55. 1. Koordynator może zawrzeć z innymi zainteresowanymi organami nadzoru porozumienia dotyczące współpracy w zakresie sprawowania nadzoru uzupełniającego, w szczególności przy podejmowaniu rozstrzygnięć dotyczących podmiotów regulowanych wchodzących w skład konglomeratu finansowego.

2. Porozumienia dotyczące współpracy, o których mowa w ust. 1, są uwzględniane w uzgodnieniach koordynacyjnych zawartych na podstawie regulacji sektorowych.

Art. 55a. Odpowiednią koordynację nadzoru uzupełniającego i współpracę z właściwymi organami nadzoru państw niebędących państwami członkowskimi zapewniają kolegia organów nadzoru powołane na podstawie regulacji sektorowych.

Rozdział 5

Współpraca i wymiana informacji

Art. 56. 1. Krajowy organ nadzoru współpracuje z zagranicznymi organami nadzoru, w tym przekazuje informacje niezbędne do wykonywania zadań związanych z nadzorem uzupełniającym, z zachowaniem przepisów o tajemnicy zawodowej zawartych w regulacjach sektorowych.

2. Krajowy organ nadzoru może przekazywać zagranicznym organom nadzoru wszelkie informacje niezbędne do wykonywania zadań wynikających z ustawy oraz z zakresu nadzoru uzupełniającego.

Art. 56a. Krajowy organ nadzoru współpracuje ze Wspólnym Komitetem dla celów nadzoru uzupełniającego oraz przekazuje mu niezwłocznie wszelkie informacje niezbędne do wypełniania jego obowiązków.

Art. 57. 1. Współpraca, o której mowa w art. 56, polega w szczególności na gromadzeniu i przekazywaniu informacji w zakresie:

- 1) struktury prawnej grupy, jej struktury zarządzania i struktury organizacyjnej, w tym o podmiotach regulowanych, podmiotach zależnych niebędących podmiotami regulowanymi oraz istotnych oddziałach instytucji kredytowych, o których mowa w art. 141f ust. 12, 13 i 17 ustawy – Prawo bankowe, i domów maklerskich, o których mowa w art. 98a ust. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, wchodzących w skład konglomeratu finansowego, podmiotach posiadających bezpośrednio lub pośrednio akcje lub prawa z akcji podmiotów regulowanych w liczbie zapewniającej osiągnięcie albo przekroczenie 10% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym lub udziału w kapitale zakładowym danego podmiotu regulowanego, a także organów nadzoru właściwych dla podmiotów regulowanych wchodzących w skład grupy;

- 2) strategii konglomeratu finansowego;
- 3) sytuacji finansowej konglomeratu finansowego, w szczególności adekwatności kapitałowej, znaczących transakcji wewnątrzgrupowych oraz znaczącej koncentracji ryzyka;
- 4) znaczących akcjonariuszy i władz podmiotów regulowanych wchodzących w skład konglomeratu finansowego;
- 5) organizacji, zarządzania ryzykiem i systemów kontroli wewnętrznej w konglomeracie finansowym;
- 6) procedur gromadzenia informacji od podmiotów regulowanych wchodzących w skład konglomeratu finansowego oraz weryfikacji tych informacji;
- 7) okoliczności, które mogą mieć wpływ na sytuację finansową podmiotów regulowanych oraz innych podmiotów wchodzących w skład konglomeratu finansowego, jeżeli mogą one zaważyć na sytuacji finansowej podmiotów regulowanych;
- 8) nakładania sankcji lub podejmowania innych działań nadzorczych w odniesieniu do podmiotów objętych nadzorem uzupełniającym.

2. Jeżeli wymaga tego wykonywanie zadań w zakresie nadzoru nad podmiotami regulowanymi, które wchodzą w skład konglomeratu finansowego, krajowy organ nadzoru może, zgodnie z przepisami regulacji sektorowych, przekazywać informacje, o których mowa w ust. 1, bankom centralnym zainteresowanych państw członkowskich, Europejskiemu Systemowi Banków Centralnych, Europejskiemu Bankowi Centralnemu oraz Europejskiej Radzie ds. Ryzyka Systemowego zgodnie z art. 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1092/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie unijnego nadzoru makroostrożnościowego nad systemem finansowym i ustanowienia Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (Dz. Urz. UE L 331 z 15.12.2010, str. 1).

3. Koordynator przekazuje Wspólnemu Komitetowi informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i art. 42 ust. 2, niezwłocznie po ich otrzymaniu.

Art. 58. 1. W przypadku wydawania decyzji i podejmowania innych czynności w stosunku do podmiotów regulowanych wchodzących w skład konglomeratu finansowego zgodnie z regulacjami sektorowymi, dotyczących w szczególności:

- 1) udzielenia zgody na zmianę akcjonariatu, struktury organizacyjnej lub struktury zarządzania podmiotów regulowanych w konglomeracie finansowym,
- 2) nakładania sankcji lub podejmowania innych działań nadzorczych wobec podmiotów wchodzących w skład konglomeratu finansowego

– krajowy organ nadzoru, przed ich podjęciem, zwraca się o przekazanie informacji do zagranicznych organów nadzoru, jeżeli informacje od tych organów mogą mieć znaczenie dla sprawowania nadzoru uzupełniającego.

2. W nagłych lub szczególnie uzasadnionych przypadkach krajowy organ nadzoru, wydając decyzje, o których mowa w ust. 1, lub podejmując inne czynności w ramach nadzoru uzupełniającego, może odstąpić od wystąpienia do zagranicznych organów nadzoru o przekazanie informacji. O decyzjach podjętych bez wystąpienia o informacje krajowy organ nadzoru informuje zagraniczne organy nadzoru bezzwłocznie.

Art. 59. (uchylony)

Art. 60. 1. Krajowy organ nadzoru może wystąpić do zagranicznych organów nadzoru państwa, na którego terytorium ma siedzibę podmiot wchodzący w skład konglomeratu finansowego, z wnioskiem o:

- 1) przeprowadzenie weryfikacji informacji dotyczących tego podmiotu przez zagraniczny organ nadzoru;
- 2) umożliwienie mu wzięcia udziału w weryfikacji dokonywanej przez inny organ nadzoru.

2. Na wniosek zagranicznego organu nadzoru krajowy organ nadzoru przeprowadza weryfikację informacji dotyczących podmiotu regulowanego mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wchodzącego w skład konglomeratu finansowego. W czynnościach tych mogą, za zgodą krajowego organu nadzoru, uczestniczyć upoważnieni przedstawiciele organu, który wystąpił z wnioskiem o weryfikację. Przedstawicielom tym przysługują takie same prawa i obowiązki, jak pracownikom tego krajowego organu nadzoru.

Rozdział 6

Środki sprawowania nadzoru uzupełniającego

Art. 61. 1. Krajowy organ nadzoru, samodzielnie, jeżeli jest koordynatorem albo na wniosek koordynatora zagranicznego, podejmuje w stosunku do podmiotów regulowanych, nad którymi sprawuje nadzór zgodnie z regulacjami sektorowymi, środki określone w regulacjach sektorowych, przysługujące w przypadku stwierdzenia naruszeń przez podmioty regulowane regulacji sektorowych.

2. Środki określone w regulacjach sektorowych mogą zostać zastosowane przez krajowy organ nadzoru w przypadku:

- 1) naruszenia przepisów ustawy;
- 2) zagrożenia wypłacalności podmiotów regulowanych w szczególności na skutek neutrzymania funduszy własnych na odpowiednim poziomie, wystąpienia znaczącej koncentracji ryzyka lub zawartych znaczących transakcji wewnątrzgrupowych;
- 3) utrudnienia prawidłowego sprawowania nadzoru uzupełniającego.

3. Podejmując środki określone w regulacjach sektorowych, krajowy organ nadzoru bierze pod uwagę wagę i rodzaj naruszeń przepisów prawa lub innych nieprawidłowości oraz stopień przyczynienia się danego podmiotu regulowanego do powstania naruszeń przepisów prawa lub innych nieprawidłowości na poziomie konglomeratu finansowego zagrażających wypłacalności podmiotów regulowanych wchodzących w skład konglomeratu finansowego lub prawidłowemu sprawowaniu nadzoru uzupełniającego.

Art. 62. 1. Jeżeli podmiotem wiodącym jest dominujący podmiot nieregulowany z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który narusza przepisy ustawy lub wywiera niekorzystny wpływ na stabilność finansową podmiotów wchodzących w skład konglomeratu finansowego, lub nie spełnia warunków, o których mowa w art. 13, koordynator, w drodze decyzji, określa dominującemu podmiotowi nieregulowanemu termin i sposób przywrócenia stanu zgodnego z przepisami prawa lub usunięcia zagrożenia dla stabilności finansowej konglomeratu finansowego.

2. W przypadku bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w ust. 1, koordynator może w odniesieniu do dominującego podmiotu nieregulowanego z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w drodze decyzji:

- 1) nakazać zbycie w określonym terminie akcji lub udziałów posiadanych w podmiocie regulowanym lub akcji lub udziałów w podmiocie dominującym wobec podmiotu regulowanego lub
- 2) zawiesić na czas określony wykonywanie przez niego prawa głosu w organie stanowiącym podmiotu regulowanego lub podmiotu dominującego wobec podmiotu regulowanego, lub
- 3) nałożyć na niego karę pieniężną do wysokości 10 000 000 zł.

3. Wykonywanie prawa głosu z akcji, które nie zostały zbyte, zgodnie z ust. 2, oraz z których prawa głosu zostały zawieszane, jest bezskuteczne.

4. Podejmując środki, o których mowa w ust. 2, koordynator bierze pod uwagę wagę i rodzaj naruszeń przepisów prawa lub innych nieprawidłowości oraz stopień przyczynienia się danego dominującego podmiotu nieregulowanego do powstania naruszeń przepisów prawa lub innych nieprawidłowości na poziomie konglomeratu finansowego zagrażających wypłacalności podmiotów regulowanych wchodzących w skład konglomeratu finansowego lub prawidłowemu sprawowaniu nadzoru uzupełniającego.

Art. 63. (uchylony)⁵⁾

Art. 64. W przypadku stwierdzenia naruszeń przepisów prawa lub innych nieprawidłowości na poziomie konglomeratu finansowego koordynator informuje zagraniczne organy nadzoru o potrzebie podjęcia odpowiednich działań w stosunku do podmiotów wchodzących w skład konglomeratu finansowego, mających siedziby w państwach członkowskich.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 65–72. (pominięte)

Art. 73. Do postępowań w sprawach objętych przepisami ustaw zmienianych niniejszą ustawą, wszczętych, a niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie, stosuje się przepisy tych ustaw, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 74. (pominięty)

Art. 75. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia⁶⁾, z wyjątkiem art. 68, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

⁵⁾ Przez art. 7 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku (Dz. U. poz. 2243), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

⁶⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 13 maja 2005 r.